

Taxa pe active bancare, aprobarea unui pachet de legi restrictive pentru finanțare și înaprirea considerabilă a regimului sancționator în cazul legislației protecției consumatorilor, vor impacta serios domeniul financiar-bancar. Amenințările, punctate și explicate de avocați de top și specialiști din interiorul instituțiilor de credit

Ultimele luni au fost marcate de o serie de schimbări la nivelul legislației naționale, schimbări cu impact major în economie. Unul dintre sectoarele vizate de aceste modificări este cel bancar. Portalul **BizLawyer** a solicitat opiniile unor avocați de top din România, dar și pe cele ale unor specialiști care conduc departamentele juridice ale unor instituții bancare pentru a vedea cum se simte pulsul în industria de *Banking & Finance*.

Toți experții consultați de **BizLawyer** considera că instituțiile bancare vor avea de trecut anul acesta o multitudine de provocări venite din mai multe direcții.

Adrian Catalin Bulboaca, *Managing Partner al firmei Bulboaca & Asociații SCA*, structurează factorii cu influență majoră asupra activităților de creditare în două categorii mari. În prima grupă intra factorii externi bancilor, iar aici avocatul include întreg contextul economic și geopolitic intern și internațional, dar și perspectiva unei crize economice mondiale.

Cea de a doua grupă aparține factorilor interni, reprezentați de preocupările profesionale în a asigura echilibrul intern între, pe de o parte, apetitul de finanțare de noi proiecte, ca sursă de venit și câștigare de noi cote de piață și, pe de altă parte, asumarea riscurilor aferente noilor proiecte, raportat la care persista o poziție, în genere, conservatoare. “Citând un bun prieten bancher, și fără intenția de a generaliza la nivelul întregului sistem bancar, „banca noastră finanțează companii care nu au nevoie de bani”. În termeni simpli, disponibilitatea asumării riscurilor tinde spre zero”, nuanțează **Adrian Catalin Bulboaca**.

Citește și

[Prudența, cuvântul de ordine în banci. Se discută strategii prin raportare la noul context, iar acționarii bancilor cer explicații conducerilor executive. Și clienții împrumutați sunt preocupați de efectul noilor taxe](#)

Taxe, provizioane, legi controversate

La rândul său, **Alexandra Smedoiu**, *Partener Deloitte Tax*, face trimitere la contextul internațional care anunță o încetinire a creșterii economice și o reluare a puseului inflaționist.

“În aceste condiții, este de așteptat ca ratele de dobândă să crească ușor, punând presiune pe costurile de finanțare ale populației și ale firmelor. Apoi, în particular, în România, sunt mai mulți factori care afectează performanța

sistemului bancar în anul 2019. În primul rând, taxele suplimentare care se vor aplica bancilor – și vorbim în principal de taxa pe activele bancare – vor crește costul finanțării. La aceasta creștere, se adaugă un apetit scăzut al populației și al firmelor pentru creditare. Din acest motiv credem că parțial costul taxei bancare va fi suportat și de către sistem”, explică specialistul.

De asemenea, spirala inflaționistă în care ne aflăm și care are mai multe cauze va pune și mai multă presiune pe costurile de creditare. “Pe lângă taxa pe activele bancare, sunt și alte inițiative care vor afecta modul de operare a sistemului bancar. Printre acestea, amintim o potențială modificare a regimului fiscal privind provizioanele ca urmare a aplicării regulilor prudențiale și contabile care guvernează bancile (în principal, standardele internaționale de raportare financiară). Dacă provizioanele nu vor mai fi integral deductibile, bancile vor fi forțate să suporte și mai multe costuri”, arată **Alexandra Smedoiu**.

“Tot în zona tendințelor de reglementare, bancile și-au manifestat în repetate rânduri îngrijorarea privind posibila adoptare a pachetului de legi controversate ale senatorului Daniel Zamfir. Ramâne de văzut care va fi soarta acestor inițiative după pronunțarea Curții Constituționale”, subliniază [Andrei Burz-Pînzaru](#), *Managing Partner Reff și Asociații*.

„Bancile au intrat și în vizorul ANPC, care în ianuarie 2019 a demarat un proces de actualizare a legislației privind protecția consumatorilor, printre altele, înasprind semnificativ regimul sancționator pentru încălcarea unor norme din domeniul protecției consumatorilor. Nivelul sancțiunilor, în cazul în care modificările legislative vor intra în vigoare, instituie un grad de risc extrem de ridicat pentru bănci, fiind vorba de amenzi care pot atinge câteva procente din cifra de afaceri a acestora, aducând riscurile din sfera protecției consumatorului în același grad de risc (prin prisma magnitudinii) cu riscurile aferente legislației privind concurența. Ramâne de văzut în ce măsură vor putea instituțiile bancare să internalizeze aceste șocuri în 2019”, completează [Andreea Șerban](#), *Managing Associate Reff și Asociații*.

Totul trebuie analizat într-un context sistemic mai larg

[Monia Dobrescu](#), *Partener Mușat & Asociații* și coordonator al ariei de practică *Banking & Finance*, nu crede că se poate vorbi de o ierarhizare a factorilor de risc ce vizează sectorul bancar în 2019. Toate aceste vulnerabilități care există nu ar trebui privite separat, ci analizate într-un context sistemic mai larg, în care sunt interconectate. “Cu toate acestea, nu poate fi negat impactul pe care tendințele legislative actuale îl au asupra mediului de afaceri. Sigur, aici nu ne referim exclusiv la OUG 114/2018, care reprezintă doar un vârf al icebergului, ci și la proiectele normative care privesc modificări în domeniul contractelor de credit pentru consumatori sau la întârzierea în implementarea unor directive europene de importanță majoră, precum directivele privind spalarea banilor sau cele care vizează sectorul serviciilor de plată”, precizează expertul *Mușat & Asociații*.

De asemenea, negocierile în curs pentru Brexit reprezintă atât o vulnerabilitate, cât și o oportunitate pentru sectorul bancar. **Monia Dobrescu** amintește că există un număr mare de companii cu sediul în Regatul Unit al Marii Britanii care au fost nevoite să își reconsidere structurile și chiar strategiile de business. “În funcție de deciziile de afaceri ale acestora vom asista pe de o parte la un flux de companii ce vor urmări să se relocheze în alte State Membre ale Uniunii Europene, inclusiv România, și altele care se vor vedea nevoite să își înceteze afacerile pe plan local din cauza cerințelor legislative incidente”, subliniază avocatul.

“În acest moment, principalul act normativ care are un impact direct asupra activității bancilor este OUG 114/2018 care introduce taxa pe activele financiare. Deloitte a realizat un studiu privind aplicarea unei taxe similare în alte state UE și a constatat ca numai Polonia și Ungaria impun o taxa pe active cu scopul de a atrage fonduri la bugetele publice. Pe lângă lipsa motivației economice, nivelul taxei din România este de câteva ori mai mare decât în aceste state, prin urmare impactul sau poate fi unul puternic anti-concurențial, putând determina închiderea unor banci medii și mici care nu pot suporta nivelul taxei.”

Alexandra Smedoiu, Partener Deloitte Tax

Provocarile sectorului bancar, vazute din interior

Cum se vad toate aceste vulnerabilități din interiorul instituțiilor bancare am aflat de la **Florentin Ispas**, managerul departamentului juridic din cadrul Grupului TBI.

Expertul este de parere ca principalele vulnerabilități de care bancile trebuie sa țina cont în 2019 ar putea fi legate de riscurile generate de condițiile economice, impredictibilitatea politicilor fiscale (inclusiv OUG nr.114/2018) în contextul unui an electoral cu alegeri europarlamentare și prezidențiale, unele incertitudinile geopolitice (Brexit). De asemenea, exista și riscurile legate de sistemele informatice și de atacurile cibernetice în contextul dezvoltării accelerate din domeniului digitalizării.

“Inițiativele legislative privind introducerea unei taxe pe active bancare, aprobarea unui pachet de legi restrictive pentru finanțare, precum și înasprirea considerabila a regimului sancționator în cazul legislației protecției consumatorilor, sunt principalele categorii de acte normative care vor impacta serios domeniul financiar-bancar în următoarea perioada”, punctează **Florentin Ispas**.

Reprezentantul Grupului TBI amintește ca prin modificările survenite în noiembrie 2018 la Regulamentul nr.17/2012 privind unele condiții de creditare, nivelul maxim al gradului de îndatorare a fost stabilit la 40% din venitul net la creditele în lei și la 20% la cele în valuta. Gradul total de îndatorare se determina conform noilor prevederi aplicabile din ianuarie 2019 ca pondere a obligațiilor totale lunare de plata raportate la venitul net lunar. Rata maxima de îndatorare este majorata cu cinci puncte procentuale pentru creditele aferente achiziționării primei locuințe ce urmează a fi ocupata de debitor.

“Prin modificările survenite în decembrie 2018 la OG nr.13/2011 privind dobânda legala remuneratorie și penalizatoare pentru obligații banești se introduc plafoane maxime ale DAE pentru creditele acordate inclusiv de instituțiile de credit, astfel încât acestea nu pot depăși: 18% în cazul creditelor de consum, mai mult de trei puncte procentuale, în cazul creditelor ipotecare sau imobiliare, 50% în cazul creditelor, împrumuturilor sau al oricaror alte forme de finanțare a consumatorilor, a caror valoare în lei la data contractării sau a perfectării contractelor, nu depășește echivalentul sumei de 3.000 de euro. Se prevede de asemenea, ca pentru echilibrarea riscurilor contractuale, noile prevederi se aplica și contractelor aflate în derulare la data intrării sale în vigoare, pentru care este îndeplinită condiția privind impreviziunea, chestiune neclara și care va crea un nou val de confuzii în rândul consumatorilor”, mai spune **Florentin Ispas**.

Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.

Alte modificari legislative cu impact in sectorul bancar

La ora actuala, OUG 114/2018 este actul normativ care a starnit cele mai mari controverse. Totusi, dupa cum se observa, exista multe alte schimbari legislative cu un impact semnificativ in sectorul bancar.

“Dupa cum spuneam, OUG 114/2018 a starnit, probabil, cele mai multe controverse, avand urmasi economice, cel putin aparent, mai usor intuibile. Aici vorbim despre introducerea taxei pe active financiare, care va fi calculata prin raportare la depasirea de catre media trimestriala ROBOR a pragului de referinta de 2%. Cu toate acestea, exista si alte proiecte normative care aduc noutati in sectorul bancar. Ar fi de amintit initiativele de modificare a legislatiei din domeniul contractelor de credit pentru consumatori. Ne asteptam, de asemenea, sa existe si progrese in implementarea directivelor europene, cum ar fi cele privind serviciile de plata, prevenirea si combaterea spalarii banilor si finantarii terorismului sau pietele de instrumente financiare”, apreciaza **Monia Dobrescu**.

La randul sau, **Florentin Ispas** nominalizeaza modificarile intervenite la Ordonanta Guvernului nr. 51/1997 privind operatiunile de leasing si societatile de leasing. Prin aceste modificari se introduce practic posibilitatea „darii in plata” a obiectului contractat in leasing, dupa neplata a doua rate consecutive, calculate de la scadenta prevazuta in contract. “Debitorul va avea optiunea sa predea autoturismul firmei de leasing platind doar ratele restante si despagubiri care nu pot cuprinde decat daune moratorii si sume reprezentand actualizarea cu rata inflatiei a ratelor neacoperite pana la data rezilierii contractului si a luarii in posesie a bunului. Aceste despagubiri nu vor putea depasi 50% din totalul ratelor restante. Oricine va avea astfel posibilitatea de a renunta la bunul luat in leasing dupa doua luni de neplata a ratelor si va plati doar aceste rate plus despagubiri de cel mult 50% din aceasta suma, fara a mai putea fi urmarit pentru vreo datorie. In plus, prin modificarile propuse, contractul de leasing urmeaza a-si pierde calitatea de titlu executoriu pe care il detine in prezent, ceea ce presupune ca executarea silita nu mai poate fi inceputa doar pe baza cererii formulate de societatea de leasing, ci finantatorul va fi obligat sa mearga in instanta pentru a obtine acest titlu”, detaliaza juristul TBI.

De asemenea, modificarile intervenite in decembrie 2018 la OUG nr. 99/2006 privind institutiile de credit si adecvarea capitalului produc consecinte importante. In primul rand, contractele de credit incheiate cu consumatorii isi pierd, de asemenea, titlul executoriu pe care il detineau anterior, iar executarea silita nu mai poate fi inceputa doar pe baza cererii formulate de banca, ci aceasta va fi obligata sa mearga in instanta pentru a obtine acest titlu. In plus, daca in contractul dintre parti sunt prevazute penalitati de intarziere, dobandzi sau alte obligatii de plata accesorii, aceste daune-interese nu vor putea depasi 50% din suma reprezentand ratele restante la data rezilierii.

“Print-un proiect de OUG aparut in ianuarie 2019, Autoritatea Nationala pentru Protectia Consumatorilor pregateste un set de masuri foarte dure pentru incalcarea legislatiei privind protectia consumatorilor, inlocuind practic pragurile de amenzi actuale cu amenzi raportate procentual la cifra de afaceri. In cazul bancilor, acestea ar putea fi amendate cu pana la 5% din cifra de afaceri, daca in contractele incheiate cu clientii exista clauze abuzive. In plus, orice institutie bancara care include in documente una sau mai multe astfel de clauze va fi obligata sa modifice absolut toate contractele de credit”, aminteste **Florentin Ispas**.

Efecte in lanț

Toate aceste schimbari legislative vor produce efecte importante la nivelul intregii economii.

Planurile de afaceri ale instituțiilor financiare vor suferi ajustări semnificative. **Adrian Catalin Bulboaca** indica în acest sens reduceri de personal, reducerea portofoliului de credit nou acordate de bancile locale, creșterea ponderii finanțării acordate de bancile mama precum și a celor fără prezență în România, apariția unor forme alternative de finanțare.

Și **Florentin Ispas** este de părere ca toate modificările pe care le-a enunțat mai sus nu vor contribui cu siguranță la stabilitate sau dezvoltare, mai degrabă vor grăbi instalarea unei medii puțin instabil prin deprecierea cursului care deja este vizibilă, scăderea pieței imobiliare, distrugerea de locuri de muncă, diminuarea și scumpirea finanțării.

”În cazul contractelor de leasing încheiate cu consumatorii, precum și al contractelor de credit încheiate de bănci cu consumatorii, pierderea calității de titlu executoriu a acestor contracte va determina fie o supraîncărcare a instanțelor generată de cererile finanțatorilor pentru obținerea titlurilor executorii, fie o creștere a costurilor cu serviciile notariale (autentificarea acestor tipuri de contracte) pentru a le menține calitatea de titlu executoriu, costuri ce vor fi puse, în cele din urmă, tot în sarcina clienților”, susține **Florentin Ispas**.

„În acest moment, cel puțin trei dintre modificările legislative amintite au fost atacate pentru neconstituționalitate, existând unele speranțe legate de această procedură. Principalele preocupări ale liderilor grupului TBI în acest moment sunt în direcția simulării tuturor scenariilor posibile pentru aplicarea OUG 114/2018. Lipsa unor norme metodologice de aplicare a prevederilor noii ordonanțe care să clarifice cel puțin o parte din multe aspecte necunoscute, ne determină la prudență și luarea în considerare a tuturor variantelor posibile de aplicare.”

Florentin Ispas, managerul departamentului juridic din cadrul Grupului TBI

“Este posibil să existe o anumită reticență din partea instituțiilor bancare. Cu siguranță tot contextul economic este în măsură să atragă o prioritizare și mai atentă în alocarea resurselor. În ceea ce privește conformarea cu noutățile legislative de la nivel european, instituțiile bancare au făcut deja pași pentru a se pune la punct cu cerințele unor astfel de acte. Concluzionând, anul 2019 rămâne foarte interesant din prisma urmăririi strategiilor pe care bancile le vor aborda.”

Monia Dobrescu, Partener Mușat & Asociații

“Este clar că aceste măsuri, introduse fără consultare prealabilă cu mediul de afaceri și fără o analiză de impact, au zdruncinat semnificativ încrederea investitorilor în economie. Acționarii băncilor, pe bună dreptate, cer conducerilor executive explicații privind modul în care instituția financiară va suporta aceste costuri suplimentare, uneori mai mare decât profitul anual realizat. Este o situație nemaiîntâlnită și care a generat deja reacții din partea câtorva instituții care au anunțat că vor opri investițiile și chiar vor fi nevoite să facă disponibilizări.”

Alexandra Smedoiu, Partener Deloitte Tax

„Deși în România vânzarea portofoliilor neperformante a fost o strategie folosită cu succes în ultimii ani, începând cu anul 2018, în contextul unor modificări și propuneri legislative defavorabile, volumul tranzacțiilor cu credite neperformante s-a redus în mod drastic. Cu atât mai mult în cazul în care ar intra în vigoare în anul 2019 și

pachetul legislativ cunoscut public drept „legile lui Zamfir”, bancile vor fi nevoite sa se orienteze spre alte metode care sa le ajute sa-și îmbunătățească performanța financiară, piața secundară de tranzacționare a creditelor neperformante acordate consumatorilor urmând a fi practic blocată, cu consecința probabilă a creșterii ratelor de credite neperformante la bănci. Rămâne de văzut dacă vom asista în continuare la evoluții legislative care limitează acest tip de operațiuni pe plan local sau dacă legiuitorul român va înțelege să armonizeze legislația în linie cu practica celorlalte state din UE și cu recomandările Băncii Centrale Europene, care stimulează această piață în scopul asigurării unui mediu de creditare stabil și sustenabil.”

Andrei Burz-Pînzaru, Partener & Andreea Șerban, Managing Associate - Reff & Asociații

Crește durata colectării creanțelor de la debitorii rau platnici

Dacă toate aceste modificări legislative vor rămâne în forma actuală, vom asista la o încărcare excesivă a instanțelor. În plus, instituțiile financiare vor întâmpina greutăți vor mari în recuperarea restanțelor de la clienții rau platnici.

“În măsura în care contractele de credit, de leasing financiar și de garanție încheiate de bănci și IFN-uri cu consumatorii și-ar pierde calitatea de titlu executoriu, durata colectării creanțelor de la debitorii rau platnici și costurile acestei colectări vor crește semnificativ. Din păcate, schema de personal a instanțelor nu se prefigurează a fi marită și, deocamdată, nu se are în vedere introducerea unui regim accelerat de obținere în instanța a titlului executoriu pentru aceste tipuri de contracte. Într-un asemenea scenariu, departamentele de workout ale băncilor și IFN-urilor vor fi nevoite să își regândească atât strategia de colectare, cât și strategia de finanțare. Pe de altă parte, ne așteptăm ca băncile să devină mult mai stricte în procesul de acordare de noi finanțări către consumatori, iar costul finanțării ar putea crește (inclusiv în cazul în care spre exemplu contractele de credit s-ar încheia în forma autentică pentru a reprezenta în continuare titlu executoriu). Ca structură alternativă de finanțare, e posibil să vedem un reviriment al leasing-ului imobiliar ca alternativă la creditul „tradițional””, declară **Andrei Burz-Pînzaru**.

“Dincolo de impactul negativ asupra costurilor și modelului operațional al băncilor, o astfel de măsură ar afecta negativ și apetitul investitorilor de achiziție a portofoliilor neperformante pe piața locală secundară de tranzacționare a creditelor (din cauza creșterii costurilor și a duratei colectării creanțelor de la debitorii rau-platnici), ceea ce e de natură a cauza o creștere potențială a ratei creditelor neperformante și posibile presiuni asupra cerințelor de capitalizare a băncilor. În aceeași ordine de idei, investitorii vor fi descurajați să cumpere credite neperformante care apăsă bilanțul băncilor românești acordate consumatorilor și în situația în care ar intra în vigoare legea care dispune limitarea recuperării creanțelor împotriva consumatorilor la dublul prețului cesiunii platit băncii de către investitor. Cu privire la această inițiativă legislativă, merita reținut și faptul că limitarea nu ar urma să se aplice doar în cazul transferurilor de creanțe neperformante către entități de recuperare creanțe, ci și în cazul transferurilor de credite performante către o altă instituție de credit”, completează **Andreea Șerban**.

Intra pe www.in-houselegal.ro pentru a vedea opiniile unor profesioniști care ocupă poziții de top în companii importante, urmărește teme dezvoltate de avocați sau membri ai comunității in-house și propune subiecte. Suntem alături de tine!

Riscul extinderii fenomenului „moral hazard”

Cei doi avocați ai firmei **Reff & Asociații** atrag atenția ca există riscul ca o astfel de schimbare legislativă să schimbe atitudinea consumatorilor față de rambursarea creditelor luate, unii dintre aceștia putându-se simți încurajați să nu își mai achite datoriile, în speranța ca debitele lor vor fi vândute de către banca (așa numitul „*moral hazard*”).

“Tot în zona trendurilor legislative defavorabile, foarte importante în noul an ar putea fi și noile reglementări care limitează nivelul maxim al DAE, al dobânzilor penalizatoare și practicile de capitalizare a dobânzilor, în principal în cazul creditelor acordate consumatorilor. Plafonarea nivelului DAE prin noile reglementări ar putea conduce la schimbări în modelul de business al industriei creditării. În acest sens ne așteptăm ca IFN-urile care practicau dobânzi peste nivelul pieței să adapteze în România modele de business din țări învecinate care au reglementat astfel de limitări, iar instituțiile de credit care practicau dobânzi în linia pieței să revizuiască produsele și serviciile bancare oferite pentru a se asigura că acestea rămân profitabile. Având în vedere că un nivel mai mare de risc nu va mai putea fi remunerat cu o dobândă peste nivelul maxim al DAE reglementat, executarea silită ar deveni mai costisitoare, iar cesiunea creditelor se preconizează a fi din ce în ce mai greu de realizat, creditarea consumatorilor cu un grad de risc de neplata ridicat devine o misiune extrem de dificilă din punct de vedere economic pentru bănci. Un efect combinat al regulilor propuse a fi introduse va fi limitarea plăjei de credite retail la consumatorii cu un profil de risc foarte scăzut”, nuanțează **Andrei Burz-Pînzaru**.

Pe de altă parte, ANPC propune printre altele să se sancționeze cu o amendă de până la 5% din cifra de afaceri a băncii stipularea de clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, în timp ce în reglementarea în vigoare amendă variaza între 200 – 1.000 lei.

„O interpretare posibilă este că această amendă se va putea aplica pentru fiecare încălcare (respectiv pentru fiecare contract încheiat cu un consumator care include o clauză abuzivă). Pe de altă parte, chiar dacă o asemenea reglementare ar intra în vigoare, ne așteptăm că aceasta să aibă un impact negativ mai mic pe termen scurt, pentru că în ultimii ani și în lumina jurisprudenței instanțelor în materia clauzelor abuzive industria bancară și-a ajustat semnificativ practicile comerciale și modelele de contracte”, arată **Andreea Șerban**.

La rândul său, **Andreea Arteni** (foto), *Partener Reff și Asociații*, atenționează că o altă modificare de impact propusă este că, în situația în care constată existența unor clauze abuzive în contractul analizat, instanța de judecată să oblige profesionistul să modifice toate contractele de adeziune în curs de executare, precum și să elimine clauzele abuzive din contractele preformulate, destinate a fi utilizate în cadrul activității profesionale și fără a mai avea posibilitatea inserării acestora în cuprinsul noilor contracte pe care urmează să le utilizeze în activitatea profesională. “În plus, instanța va dispune și restituirea, în totalitate, către consumatori, a sumelor percepute în temeiul unor clauze abuzive. Or, o astfel de reglementare poate ridica numeroase probleme din perspectiva principiului disponibilității care guvernează procesul civil, întrucât obiectul și limitele procesului sunt stabilite prin cererile și apararile partilor, fiindu-i interzis judecătorului să stabilească dispoziții general obligatorii prin hotărârea judecătorească”, subliniază *Partenerul Reff și Asociații*.

Cum se pot apăra băncile. Ce spun avocații

În contextul în care intervin schimbări legislative neașteptate, băncile trebuie să identifice mijloacele necesare pentru a se putea pune la adăpost.

Adrian Catalin Bulboaca propune un dialog activ cu Banca Națională a României și reprezentanților Guvernului României în scopul gasirii unei cai de mijloc care, pe de o parte, să asigure satisfacerea obiectivelor de politică bugetară imediată, pe de altă parte, de susținere, și nu constrângere, a fenomenului de creditare bancară.

„Recomandarea noastră este ca orice eventuala problemă să fie abordată din timp. Sigur, se întâmplă de multe ori să fim informați post factum de o eventuală luare în vizor de către autorități și este firesc să fim pregătiți să acționăm ca atare. În momentul de față s-ar putea spune și că OUG 114/2018 și-a făcut apariția intempestiv, dar asta nu face decât să sporească necesitatea și interesul în gasirea unor soluții pentru clienții din sectorul bancar”, punctează **Monia Dobrescu**.

De asemenea, **Andreea Artenie**, *Partener Reff & Asociații*, consideră că, pe plan procedural, actorii din sectorul bancar pot lua în considerare demersul de contestare a OUG 114/2018. “Deși este vorba despre o ordonanță de urgență a cărei aplicare nu poate fi suspendată ori contestată în mod direct, am identificat totuși anumite remedii personalizate, susceptibile să conducă la blocarea măsurilor introduse prin OUG 114/2018 și, deci, să contracareze impactul defavorabil al acestora”, arată avocatul.

Autoritățile de control sunt cu ochii pe banci

Nu doar schimbările legislative reprezintă o provocare pentru sectorul bancar, ci și atenția monitorizată de care „se bucură” din partea autorităților stratului.

Întotdeauna acest domeniu a fost atent monitorizat de Consiliul Concurenței, aspect dovedit atât prin aplecarea autorității asupra acestuia în rapoartele sale anuale, cât și prin investigațiile de cunoaștere a pieței, precum recenta Investigație sectorială pe piața serviciilor bancare de retail.

În plus, Consiliul Concurenței are actualmente în desfășurare două alte investigații ce privesc potențiale înțelegeri anticoncurențiale pe piața serviciilor de leasing operațional și pe piața de leasing financiar și a creditului de consum din România.

“Anticipăm, așadar, că sectorul bancar va continua să fie „sub radarul” autorității de concurență, inclusiv din perspectiva efectelor implementării OUG 114/2018, dar nu numai. Nu trebuie să scapăm din vedere implementarea Directivei PSD2 (noua directivă privind serviciile de plată) care își propune să liberalizeze piața serviciilor de plată, permițând astfel unor noi actori să intre pe o piață care până acum a fost dominată de instituțiile financiare. Consiliul Concurenței s-a arătat extrem de interesat de modul în care această directivă se va implementa și efectele pe care le va genera pe piață”, este de părere **Florentina Munteanu** (foto), *Partener Reff și Asociații*.

“S-a creat în momentul de față această percepție foarte puternică potrivit căreia îndeosebi instituțiile bancare au fost luate în vizor de autorități. Sigur, în ceea ce ne privește, deși, pe de o parte suntem conștienți că această stare poate să aducă mai multă prudență din partea jucătorilor de pe piață, nu excludem ca ea să fie însoțită de eventuale provocări ce țin de relaționarea cu autoritățile. Din punctul acesta de vedere, este cunoscut faptul că echipa Mușat și Asociații are resurse solide pentru a asigura asistența pe toate ariile de practică. De asemenea, echipele noastre de banking și finance, precum și cele de taxe și litigii sunt cunoscute pentru capacitatea lor impresionantă de a răspunde celor mai mari provocări și de a fi alături de clienți în orice moment”, precizează și **Monia Dobrescu**.

Avocații sunt întotdeauna pregătiți să-și reprezinte clienții pentru a face față unor astfel de controale. “Suntem pregătiți să asistăm în cadrul inspecțiilor fiscale clienți care activează în sectorul financiar-bancar, precum și clienți care activează în orice alt sector de activitate. Echipele noastre au asistat bancile la cele mai importante tranzacții, la reorganizări de afaceri și la controale fiscale”, subliniază **Alexandra Smedoiu**.

“Prin colaborarea cu Deloitte Tax și Deloitte Global, Reff și Asociații asigură servicii complete, indiferent de natura litigiilor pe care clienții le supun atenției noastre. În privința mandatelor primite din partea instituțiilor bancare, echipa de Litigii din cadrul Reff și Asociații gestionează litigii complexe în sectorul financiar-bancar, în strânsă cooperare cu departamentul de *Banking & Finance* al societății de avocatură”, completează **Andreea Artenie**.

Firme de avocatură de top, consultanții bancilor

Avocații care au oferit opinii pe margine acestui subiect activează în liga grea a avocaturii de business, având o vastă experiență pe practica de *Banking & Finance*.

Adrian Catalin Bulboacă este unul dintre profesioniștii de top din România, iar firma pe care o coordonează a reprezentat atât instituții financiare bancare precum Eximbank România, Alpha Bank, Banca Comercială Română, Citibank, Commerzbank, VTB Europe, Raiffaisen Bank, precum și companii, cea mai reprezentativă fiind Chimcomplex S.A. în achiziția activelor Oltchim S.A.

De o excelentă reputație se bucură și **Monia Dobrescu**, iar portofoliul de clienți din domeniul bancar și financiar al Mușat & Asociații cuprinde atât instituții de credit și instituții financiare nebankare locale și internaționale, cât și instituții de plată sau fonduri de investiții. “Având în vedere diversitatea portofoliului nostru, și asistența pe care o acordăm variază de la probleme ce vizează dreptul consumatorilor și până la aspecte complexe de reglementare din sfera MiFid II, MiFIR sau BASEL III. Fără a putea standardiza sub forma unui „profil” activitatea clienților noștri, putem spune că remarcăm o importanță aplecare a acestora, chiar și în cazul instituțiilor de credit de tradiție, către noile tehnologii și produse financiare din sfera FinTech”, argumentează *Partenerul Mușat & Asociații*.

La rândul său, **Reff și Asociații** ocupă o poziție de top în sectorul consultanței pentru entități din segmentul financiar/bancar și are o experiență solidă în domeniul tranzacțiilor cu credite neperformante, asistând în ultimii 4 ani atât banci, cât și investitori, în tranzacții privind portofolii în valoare nominală agregată de aproximativ 6 miliarde de euro. “Portofoliul de clienți include atât banci cât și investitori în portofolii creanțe neperformante. Chiar și în anul 2018, care, după cum menționăm, a reprezentat o perioadă mai puțin fastă pentru piața secundară a creanțelor neperformante în România, am asistat Banca Transilvania în vânzarea în tranșe a unui portofoliu de creanțe în valoare cumulată de peste 300 milioane de Euro și Patria Bank în vânzarea unui portofoliu de creanțe neperformante în valoare nominală totală de 502 milioane de lei. Faptul că, în ciuda cadrului legislativ defavorabil, s-au încheiat în continuare astfel de proiecte, face dovadă că vânzarea acestor portofolii rămâne unul dintre instrumentele-cheie aflate la dispoziția bancilor pentru administrarea eficientă a acestor cazuri”, arată **Andrei Burz-Pînzaru și Andreea Șerban**.

“Practica de dreptul concurenței din cadrul **Reff & Asociații** este una matură, cu avocați experimentați în materie de concurență care asistă clienți banci sau instituții financiare non-bancare în aspecte ce țin de conformarea cu dreptul concurenței precum și în investigații ale Consiliului Concurenței”, completează **Florentina Munteanu**, Partener Reff și Asociații.